

საინფორმაციო სამახსოვრო მასწავლებლებისათვის

www.coe.int/children

ევროპის მშენებლობა ბავშვებისთვის
და მათთან ერთად

 **Safe
Online**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ავტორი: მაია ცირამუა

ეს სახელმძღვანელო განხორციელდა Safe Online-ის მხარდაჭერით. ამ ნაშრომში გამოთქმული მოსაზრებები ეკუთვნის ავტორს და არ წარმოადგენს Safe Online-ის ოფიციალური პოლიტიკის ზუსტ ასახვას.

Safe Online არის ერთადერთი გლობალური საინვესტიციო მექანიზმი, რომელიც მიზნად ისახავს ბავშვების დაცვას ციფრულ სამყაროში. ინოვაციებში ინვესტირებისა და მნიშვნელოვანი მონაწილეების შეკრებით, Safe Online ხელს უწყობს ციფრული გარემოს შექმნას, რომელიც უსაფრთხო და შესაძლებლობების მიმცემი იქნება ყველა ბავშვისა და ახალგაზრდისთვის, ყველგან.

გაიგეთ მეტი: <https://safeonline.global/>

დიზაინი: Res Bonae Ltd.

ყდის ფოტო: Shutterstock.

© ევროპის საბჭო, თებერვალი 2025.

წინამდებარე პუბლიკაცია ორიენტირებულია იმაზე, რომ დაეხმაროს მასწავლებლებს, დაინახონ საკუთარი პროფესიული როლი ბავშვთა მიმართ ონლაინ სექსუალური ძალადობის პრევენციის საქმეში; დროულად შეძლონ ონლაინ საფრთხეების გამოვლენა; არ გამოჩვენებენ ბავშვების ქცევა, რომელიც მათ სირთულეებზე მიანიშნებს; დროულად მიმართონ იმ უწყებებს და სპეციალისტებს, რომლებსაც ევალებათ ბავშვთა დაცვა ონლაინ სექსუალური ძალადობისგან და, რაც მთავარია, დაეხმარონ ბავშვებს საკუთარი უფლებების დაცვაში.

რა სახის საფრთხეებია ონლაინ სივრცეში?

ბავშვთა მიმართ ონლაინ სექსუალური ექსპლუატაციის დროს, ბავშვებზე მოძალადეები ზემოქმედებენ სამი ძირითადი ფორმით:

მოძალადეები ბავშვებისგან მოითხოვენ სექსუალური შინაარსის საუბარს ან მიმოწერას ონლაინ.

მოძალადეები ბავშვებისგან მოითხოვენ სექსუალური შინაარსის ფოტოების გაგზავნას მათთვის ან ამგვარი ფოტოების ატვირთვას ინტერნეტში/სხვადასხვა პლატფორმაზე.

მოძალადეები ბავშვებისგან მოითხოვენ, რომ ბავშვებმა მონაწილეობა მიიღონ სექსუალური შინაარსის აქტივობაში, რომელსაც მოძალადე უყურებს ტელეფონის ან ინტერნეტ კამერის მეშვეობით, ან ითხოვს ამ მიზნით შეხვედრას.

ონლაინ მოძალადეები ხშირად იყენებენ პირადი ხასიათის ვიდეოების, საუბრის ჩანაწერის და გამოსახულების გავრცელების მუქარას იმისათვის, რომ ბავშვებს აიძულონ მათი ნების წინააღმდეგ მოქმედება. მათ შესაძლოა ბავშვისგან მოითხოვონ დამატებით სექსუალური შინაარსის აქტივობებში მონაწილეობა და ამით დააშანტაჟონ.

რა ცვლილებებია ბავშვის ქცევაში, რაც არ უნდა გამოორჩეს მასწავლებელს?

ასაკისთვის შეუფერებელი სექსუალური ქცევის გამომჟღავნება

თვით-დაზიანების ნიშნების გაჩენა და სხვა

ემოციურ მდგომარეობაში მნიშვნელოვანი ცვლილება

საიდუმლოებით მოცულობა

დროის გატარება ბევრად უფროს პირებთან და სოციალურად

სკოლის გაცდენა ან, აკადემიური ჩამორჩენა

სახლიდან ან ზრუნვის სისტემიდან აუხსნელი გასვლა და დატოვება

დიდი დროის გატარება სასტუმროებში ან სხვა საექვო ადგილებში

აუხსნელი ფიზიკური დაზიანებების ნიშნების გაჩენა

გარკვეული სიტუაციის ან ადამიანების მიმართ შიშის რეაქციის ქონა

თანატოლების და ჩვეული საზოგადოებისგან გარიყვა

აუხსნელი ფულის ან ახალი სათამაშოების (მაგ. ტანსაცმელი ან მობილური ტელეფონი) ქონა, რომლის წარმომავლობასაც ვერ ხსნიან

უფროსი ადამიანებისთვის „შეყვარებულის“ წოდება

პერმანენტულად სახლში გვიან დაბრუნება

სამართალდარღვევების და მცირე მასშტაბის დანაშაულების ჩადენა (მაგ. მაღაზიიდან ქურდობა)

მათი ადგილსამყოფლის არცოდნა

მოულოდნელი ცვლილება გარეგნობაში (მოულოდნელი წონის დაკლება)

თუ მოსწავლემ გაგიზიარა პრობლემის შესახებ

შეინარჩუნეთ სიმშვიდე და გააგრძელეთ ბავშვთან საუბარი. **შეარჩიეთ უსაფრთხო გარემო. დაამყარეთ ბავშვთან თანასწორი ურთიერთობა; იყავით მხარდამჭერი - პირველ რიგში უთხარი ბავშვს, რომ გჯერათ მისი.** დამშვიდეთ, არ დაჰპირდეთ ისეთ რამეს, რასაც ვერ შეუსრულებთ. აუხსენით, რომ მის მიერ გაზიარებული ინფორმაციის ნაწილის გაზიარება მოგიწევთ სამართალდამცავებთან მისივე უსაფრთხოების დაცვის მიზნით. **არ გახდეთ ბავშვისთვის დამატებითი სტრესის წყარო, არ დაადანაშაულოთ** - ნუ მოახდენთ ბავშვის ქცევის შეფასებას და განსჯას, ეცადეთ ბავშვის ტრავმირება არ მოხდეს თქვენი წინასწარგანწყობების გამო ან თქვენთან ურთიერთობის პროცესში, ვინაიდან, ამ შემთხვევაში გახდებით მის მიერ განცდილი ძალადობის და არა მხარდაჭერის ნაწილი. **პატივი ეცით ბავშვის აზრს და ნათქვამს:** მნიშვნელოვანია, რომ ბავშვმა იგრძნოს მისი აზრების, მისი პიროვნების პატივისცემა. **გამხნევეთ ბავშვი:** აუხსენით და დაარწმუნეთ, რომ მისი ბრალი არაფერი არ არის. **არ დააძალოთ ბავშვს საუბარი მასთან, ვის მიმართაც ბავშვს ნდობა არ აქვს.**

გახსოვდეთ, რომ თქვენი მიზანი არაა იმის შეფასება რა მოხდა და კონკრეტულად რა ფაქტებს ჰქონდა ადგილი, არამედ ბავშვისთვის ისეთი მხარდამჭერი გარემოს შექმნა, რომ მან შეძლოს ამ გამოცდილების გაზიარება პროფესიონალისთვის.

ბავშვის მიმართ სექსუალური ძალადობის თუ
 ექსპლუატაციის (მათ შორის, ონლაინ გარემოში) საფრთხის
 არსებობის შემთხვევაში შეგიძლიათ მიმართოთ:

ბავშვთა ცხელ ხაზს	111
პოლიციას	112
სახალხო დამცველის ცხელი ხაზს	1481
სპეციალურ საგამოძიებო სამსახურს	199
არასამთავრობო ორგანიზაციას „პარტნიორობა ადამიანის უფლებებისთვის“	032 2 331 356

www.coe.int

ევროპის საბჭო არის ადამიანის უფლებათა მონიწივე ორგანიზაცია კონტინენტზე. იგი 46 წევრი სახელმწიფოსაგან შედგება, რომელთა შორისაა ევროკავშირის ყველა წევრი ქვეყანა. ევროპის საბჭოს ყველა წევრმა სახელმწიფომ ხელი მოაწერა ადამიანის უფლებათა ევროპულ კონვენციას - ხელშეკრულებას, რომლის ძირითად მიზანს ადამიანის უფლებების, დემოკრატიისა და კანონის უზენაესობის დაცვის უზრუნველყოფა წარმოადგენს. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო ზედამხედველობს კონვენციის შესრულებას წევრ სახელმწიფოებში.

